

удовлетвори съ това нѣкожъ вѣншижъ потребнѣость, но зачото намира удовлетвѣе въ говоренѣ-то, както и во всички-тѣ други отправления на органически-тѣ си силы: въ него всяка мисль той-часъ става дума; зачто-то языка-тѣ въ дѣте-то е вѣрно мѣрило на умствено-то му развитіе. Всички-тѣ думы у дѣте-то испърво сж еднослжны; цѣло прѣдложеніе состои изъ една думжъ, и още изъ такажъ, която изражава главно-то понятіе въ прѣдложеніе-то; подирь това дѣте-то дълго время изражава съ главны прѣдложенія онова, което возрастнѣй чловѣкжъ изражава съ придаточны прѣдложенія. Подражаніе-то има на дѣтскыя-тѣ языкъ много помалко вліяніе, нежели както обыкновенно мислятъ. Дѣте-то усвоява казанжъ-тжъ му думжъ тогава само, кога то самичко си состави понятіе и така направи думжъ-тжъ свожъ собственность. То лесно запаметява имена-та на чувствены-тѣ прѣдметы, и на тѣхны-тѣ вѣнши дѣйствія; названія на отвлечены прѣдметы то не пріима, зачото нѣма за нихъ понятіе. То дава на думжъ-тжъ повече обширно отъ самага него составено понятіе и употрѣблява, напримѣрь, собствено-то имя на нѣкожъ знаемжъ нему рѣкжъ, като общо имя на всякжъ рѣкжъ(*). Често дѣте-то дава на думжъ-тжъ совсѣмъ друго значеніе и дълго время ъжъ употрѣблява въ това значеніе, докль не си познае погрѣшкжъ-тжъ: така дѣте-то чуло, че *благодарили*, кога *не щели* да пріимать онова, что имъ прѣдлагали—и то дълго время казува: *благодарете*, кога не ще да направи онова, что му заповѣдять. Заблѣжительно е, че дѣца-та късно наченвать да *различаватъ въ своитѣ* прѣдставленія *отношенія-та къмъ говоряще-то лице*, и затова късно наченвать да употрѣблявать мѣстоимены-тѣ части на рѣчь-тжъ, глаголы-тѣ: *можъ*, *трѣбва*, и числителны-тѣ имена. Они често по аналогіжъ составлявать за свои-тѣ понятія думы, които никога не сж чули. Вообще дума-та става собственность на дѣте-то само чрѣзъ онова прѣдставленіе, което дѣте-то соединява съ нежъ, и дѣте-то уподоблява на свое-то понятіе казанжъ-тжъ му думжъ, както тѣло-то му прѣтворява въ свои соцы хранжъ-тжъ и питіе-то. Понеже нѣжъ, мисльще, не всякога говоримъ, то можемъ да заключимъ, че мисленіе-то става независимо отъ языка; но всяка мисль, намыслена вѣтрѣ

(*) Сжщо-то ся случавя и съ единъ народъ, кога е още въ дѣтинство по образованіе-то си. Пловдивскы-тѣ Грыцы, напримѣрь, наричатъ всякжъ рѣкжъ Марицжъ, по имя-то на рѣкжъ-тжъ, която тече прѣзъ града.—Прѣв.